Quickscan flora- en fauna

Actualisatie ontwikkeling Bedrijventerrein Ladonk-Vorst, Boxtel

Gemeente Boxtel

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening

Quickscan flora en fauna

Actualisatie ontwikkeling Bedrijventerrein Ladonk-Vorst, Boxtel

Gemeente Boxtel

Colofon

Datum:
10 april 2012

Projectgegevens:
Projectnummer 0251879

Auteur(s):
Reinoud Vermoolen BSc.
Collegiale toets: ing. Leon Boon

ecoresult

Projectleider:
Gerard Perenboom

CROONEN ADVISEURS
ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen
T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl

Inhoud

1 Inleiding 1
1.1 Aanleiding 1
1.2 Doel 1
1.3 Leeswijzer 2

2 Natuurwetgeving en -beleid 3
2.1 Algemeen 3
2.2 Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden 3
2.3 Flora- en faunawet 3

3 Gebiedsbeschrijving 5
3.1 Huidige situatie 5
3.2 Toekomstige situatie 6
3.3 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen 7

4 Methode 9
4.1 Bureaustudie 9
4.2 Veldbezoek 10

5 Onderzoeksresultaten 11
5.1 Resultaten bureaustudie 11
5.1.1 Ligging EHS en beschermde gebieden 11
5.1.2 Voorkomen beschermde soorten Flora- en faunawet 11
5.2 Resultaten verkennend veldbezoek 12

6 Toetsing aan de natuurwetgeving 15
6.1 Toetsing effect op beschermde gebieden 15
6.1.1 EHS 15
6.1.2 Natuurbeschermingswet 1998 15
6.2 Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet 15
6.2.1 Effecten op vogels en soorten van tabel 2 of 3 Flora- en faunawet 15

7 Conclusies en aanbevelingen 19
7.1 Conclusies 19
7.1.1 Beschermde natuurgebieden 19
7.1.2 Beschermde soorten 19
7.2 Aanbevelingen (vrijblijvend) 20
7.2.1 Vogels 20

8 Literatuur 21

Bijlagen:
Bijlage 1: Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswet 1998
Bijlage 2: Flora- en faunawet

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor de actualisatie van het verkennend onderzoek (quickscan) is de voorgenomen ontwikkeling van het terrein in het zuidoostelijk deel van het plangebied Ladonk-Vorst. Deze ontwikkeling maakt onderdeel uit van de herontwikkeling en uitbreiding van het bedrijventerrein Ladonk-Vorst in de gemeente Boxtel. In 2007 is reeds een Quickscan natuur (maart, 2007) opgesteld voor het gehele plangebied door Croonen Adviseurs. Aangezien natuuronderzoeken 3 tot 5 jaar geldig zijn (afhankelijk van voorkomende soorten), is het noodzakelijk dat een actualisatie plaatsvindt van de Quickscan uit 2007 met speciale aandacht voor het terrein in het zuidoostelijk deel van het plangebied.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke schadelijke effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. In figuur 1 is het plangebied Ladonk-Vorst globaal weergegeven.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied Ladonk-Vorst (rood omlijnd). Bron: Google maps.

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flo-

ra- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding wordt beschreven waarom deze quickscan is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze quickscan omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze quickscan flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het veldbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevinden zich twee bijlagen, die algemene informatie verschaffen met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de EHS en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de EHS en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het ‘Nee, tenzij’- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar Bijlage 2.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen ten zuidwesten van de bebouwde kom van Boxtel en ten noordoosten van het natuurgebied de Kampina. Het plangebied is grotendeels in gebruik als bedrijventerrein. Tussen de ingerichte delen van het bedrijventerrein liggen enkele braakliggende delen. In het zuidoostelijk deel is het plangebied grotendeels nog in agrarisch gebruik.
Ter verduidelijking is de ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven op onderstaande figuren. In figuur 2 zijn afgebakend het gehele plangebied van bedrijventerrein Ladonk-Vorst (rode lijnen), het onderzoeksgebied van deze quickscan (gele lijn) en enkele nog braakliggende terreinen (oranje lijnen). In figuur 3 is door middel van foto's een impressie van het zuidoostelijk deel van het plangebied gegeven.

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd), onderzoeksgebied quickscan (geel omlijnd) en braakliggend terrein (oranje omlijnd). Bron: Google maps.

Ruigtevegetatie met wilgen in westelijk deel onderzoeksgebied (kijkrichting naar oosten).

Nieuwbouw bedrijventerrein middenin noordelijke deel onderzoeksgebied.

Ruigteveld langs Keulsebaan in noordoostelijk deel onderzoeksgebied.

Bomenrijen langs Korte Heide middendoor onderzoeksgebied.

Ruigtestrook tussen graslandpercelen in oostelijk deel onderzoeksgebied.

Westzijde van poel in oostelijk deel onderzoeksgebied.

Oostzijde van poel met rietkraag deels staand in water.

Houtsingel langs zuidrand poel.

Figuur 3: Impressie onderzoeksgebied quickscan.

3.2 Toekomstige situatie

De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van bedrijventerrein. Aangenomen wordt dat binnen het plangebied de in figuur 2 onderscheiden onderdelen van het plangebied (braakliggende terreinen, onderzoeksgebied quickscan en agrarische percelen ten zui-

den daarvan) bouwrijp gemaakt kunnen worden voor bedrijven die zich nieuw willen vestigen binnen het plangebied.

3.3 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Voor de realisatie van het bedrijventerrein zal bestaand onverhard terrein bouwrijp worden gemaakt. De aanwezige vegetatie (ruigte, gras- en akkerland, bomen en struiken) zal hiervoor worden verwijderd. De poel en aanwezige perceelsloten in het plangebied zullen worden gedempt.

4 Methode

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedsfeer van het project;
- veldonderzoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.1 Bureaustudie

Bij de toetsing is gekeken naar de streng beschermde (tabel 3) en overig beschermde (tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet en vogels. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treed effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.
Algemene soorten (tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd zijn:
- www.waarneming.nl;
- www.telmee.nl;
- verspreidingsatlassen;
- Quickscan natuur (Croonen Adviseurs, 2007).

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EL&I. Gekeken is naar de ligging van beschermde gebieden (Natura 2000 gebieden) ten opzichte van het plangebied en naar de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstellingen kan het effect worden bepaald. Hiernaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Brabant (Dossier Natuur en Landschap, interactieve kaart EHS), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan EHS. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS (Spelregels EHS).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.2 Veldbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 21 maart 2012 is een verkennend veldbezoek aan het plangebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.
Aan de hand van de resultaten van het verkennend veldbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Onderzoeksresultaten

5.1 Resultaten bureaustudie

5.1.1 Ligging EHS en beschermde gebieden

Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. De dichtstbijzijnde EHS ligt op meer dan een kilometer afstand. Dit is buiten de invloedssfeer van het plangebied. Binnen een straal van 700 meter is het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen aanwezig.

Figuur 4. Ligging plangebied (rood omlijnd) t.o.v. gebieden vallend onder de EHS (groen gearceerd) en gebieden vallend onder Natura 2000 (geel gearceerd).

Bron http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx

5.1.2 Voorkomen beschermde soorten Flora- en faunawet

Op de site waarneming.nl (2007-2012) worden de volgende waarnemingen vermeld voor het plangebied of de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten tabel 2, 3 of jaarrond beschermde vogels):

- Steenuil (2007-2011; in 2011 in boomgaard binnen plangebied en gehele periode 2007-2011 direct ten zuiden van plangebied)
- Kerkuil (2007-2011; langs de Brede Heide ten zuiden van plangebied)

Uit www.telmee.nl, zowel op schaalniveau 5 x 5 km (uurhok) als 1 x 1 kilometerhok, blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden (2007-2012) diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. Vogels zijn onderverdeeld in jaarrond beschermde soorten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde soorten (categorie 5). Gekeken is naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

— **Vogels**
Categorie 1-4 (jaarrond beschermd): steenuil en kerkuil.
Categorie 5: geen soorten die in de omgeving zeldzaam zijn.

— **Zoogdieren**
Zwaarder beschermd: gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

— **Reptielen/amfibieën**
Zwaarder beschermd: levendbarende hagedis, kamsalamander, vinpootsalamander en heikikker.

— **Vlinders**
Zwaarder beschermd: geen.

— **Libellen**
Zwaarder beschermd: geen.

— **Vissen**
Zwaarder beschermd: bittervoorn en kleine modderkruiper.

— **Flora**
Zwaarder beschermd: steenbreekvaren en lange ereprijs.

Uit andere soortgroepen zijn geen beschermde soorten zoals genoemd in tabellen 2 en 3 van de Flora- en faunawet aangetroffen.

Op basis van de beschikbare literatuurgegevens kan dus worden vastgesteld dat het terrein een potentiële habitat biedt voor beschermde broedvogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën en flora.

5.2 Resultaten verkennend veldbezoek

Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat

enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het ontwikkelingsgebied.

Het plangebied is voor het grootste deel bebouwd industrieterrein, behoudens de in de figuur 2 aangegeven braakliggende terreinen, het onderzoeksgebied en het agrarisch land direct ten zuiden van het onderzoeksgebied.

De braakliggende terreinen binnen het plangebied bestaan deels uit ruigtebegroeiing en deels uit korte grasvegetatie. Op een paar terreinen staan verspreid of in een rij enkele bomen en struiken. Watergangen ontbreken in deze terreinen. Enkele algemene soorten zoogdieren zijn in deze terreinen te verwachten, zoals enkele soorten muizen, mol en konijn. Tijdens het veldbezoek werden broedvogels als heggenmus, winterkoning en merel aangetroffen alsook enkele algemene dagvlinders als citroenvlinder en kleine vos.
Uit de literatuurstudie naar voren gekomen zwaarder beschermde soorten zijn niet aangetroffen binnen de braakliggende terreinen en worden op basis van het aangetroffen biotoop hier ook niet verwacht voor te komen.

Het onderzoeksgebied bestaat in het westelijk deel uit een ruigteveld met voornamelijk riet- en ruigtevegetatie en daarin opslag van enkele wilgen. Door dit deel loopt eveneens een watervoerende, half dichtgegroeide sloot. Middenin het onderzoeksgebied ligt een groot nieuwe bedrijventerrein. Naast dit bedrijventerrein zijn geen andere bebouwing (meer) aanwezig binnen het onderzoeksgebied.
Langs de zuidrand van het ruigteveld en het bedrijventerrein loopt een dijk met daarlangs een voetpad. Ten zuiden van de dijk ligt een brede watergang welke buiten de grens van het onderzoeksgebied loopt. De dijk en het voetpad vallen naar verwachting buiten eventueel bouwrijp te maken terrein voor nieuw te vestigen bedrijven.
Ten oosten van het bebouwde terrein liggen enkele kleine graspercelen. Deze percelen worden aan de oostzijde (deels) begrensd door het doodlopende deel van de weg Korte Heide. Langs deze weg staan aan beide zijden bomen. Hierin werden geen holten en/of andere geschikte openingen in gevonden voor boombewonende vleermuizen. Aan de oostzijde van deze percelen ligt langs de Keulse baan een ruigteveld waarin tijdens het veldbezoek een paartje roodborsttapuit werd aangetroffen. Dit ruigteveld vormt tevens geschikt foerageerbiotoop voor Kerkuil. Ten zuiden van het ruigteveld liggen drie agrarische percelen tot aan de oostgrens van het onderzoeksgebied (respectievelijk akker en gras). Op het akkerland werden tijdens het veldbezoek enkele (baltsende) kieviten aangetroffen.
In het graslandperceel langs de zuidrand van het onderzoeksgebied bevindt zich een poel (35 meter lang, 20 meter breed met aan 1 zijde een rietkraag), een houtsingel (over minder dan de helft reikend tot aan de poel) en een ruigtestrook. De vegetatie langs de oever van de poel bestaat voor de helft uit lage vegetatie (van graspollen tot braamstruiken en een enkele wilg) en voor de helft uit een hoog opgaande rietkraag. Het water in de poel heeft een redelijk goed doorzicht en onder water zijn sporen van

vegetatie aanwezig (grotendeels kortgemaakte vegetatie waaronder riet; poel lijkt recentelijk geschoond te zijn). In de poel werden tijdens het veldbezoek een tiental plonzen gehoord van in het water springende kikkers aan de zijde met de rietkraag. De enkele kikkers welke bekeken konden worden betroffen meer- en/of bastaardkikkers. Heikikker, kamsalamander en vinpootsalamander zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek maar worden op basis van geschikt biotoop niet uitgesloten voor te komen in de poel.
Beschermde vissoorten als bittervoorn en kleine modderkruiper worden wel uitgesloten voor te komen in de poel. Deze soorten zullen naar verwachting alleen voor kunnen komen in de brede watergang welke langs maar buiten het onderzoeksgebied loopt.
In de houtsingel, welke tot aan de poel doorloopt, werden tijdens het veldbezoek enkele algemene struweelbroedende vogelsoorten aangetroffen als merel en houtduif. In de ruigtestrook werd tijdens het veldbezoek geen vogels en/of andere fauna aangetroffen. Deze vormt echter wel geschikt foerageerbiotoop voor kerkuil en steenuil.

Het agrarisch land ten zuiden van het onderzoeksgebied bestaat deels uit productiegrasland en wordt deels begraasd. Langs de westrand ligt in een smalle strook een boomgaard welke geschikt foerageerbiotoop vormt voor steenuil.

6 Toetsing aan de natuurwetgeving

6.1 Toetsing effect op beschermde gebieden

6.1.1 EHS

Voor wat betreft de EHS is alleen bij een directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de EHS dan ook geen sprake. Ook wordt verwacht dat er geen significant negatieve effecten zijn op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS in de nabijheid van het project (dichtstbijzijnde EHS-gebied ligt op meer dan een kilometer afstand). De ruimtelijke ontwikkeling heeft minimaal effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn voor de EHS geen belemmeringen.

6.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

Uit de bureaustudie blijkt dat het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen ligt in de omgeving van het plangebied (op ruim een kilometer afstand van het onderzoeksgebied). In de quickscan van 2007 is geconcludeerd dat op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied voornamelijk beïnvloeding van het grondwatersysteem van belang is. Dergelijke verstoringen, zowel kwalitatief als kwantitatief dienen te worden voorkomen. In dat geval geldt geen vergunningsnoodzaak en zijn geen belemmeringen vanuit de Natuurbeschermingswet aan de orde.

6.2 Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet

6.2.1 Effecten op vogels en soorten van tabel 2 of 3 Flora- en faunawet

Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa half maart tot half juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Er zijn vogelsoorten (steenuil en kerkuil) binnen het plangebied te verwachten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie bijlage 1). Vaste verblijfplaatsen van steenuil en kerkuil zijn echter niet aanwezig binnen het plangebied vanwege het ontbreken van bebouwing. Gezien de geschiktheid van het plangebied (ruigtes afgewisseld met agrarische bouwpercelen, houtsingels en boomgaard) kan foerageergebied van kerk- en steenuilen die in de directe omgeving van het plangebied broeden, wel binnen het plangebied aanwezig zijn. Indien het plangebied (onderzoeksgebied en agrarische percelen ten zuiden daarvan) een belangrijk onderdeel vormt van het foerageergebied van steenuil en kerkuil, is de ecologische functionaliteit van jaarrond beschermde nesten van beide soorten mogelijk

in het geding. De in www.waarneming.nl aangeduide waarnemingen van kerkuilen zijn grotendeels gedaan langs de Brede Heide ter hoogte van nr 10-12, ongeveer 400 meter van het plangebied vandaan. Indien zich hier een nestlocatie bevindt van kerkuil kan worden verwacht dat het plangebied maar voor een (klein) deel uitmaakt van het foerageergebied. Daarnaast bevindt zich voldoende geschikt (alternatief) foerageerbiotoop rondom de Brede Heide. Effecten op kerkuil worden op basis van deze verspreidingsgegevens dan ook uitgesloten.

Steenuil is in 2011 roepend aangetroffen in de boomgaard langs de Korte Heide (boomgaard is hier onderdeel van kleinschalig landschap) binnen het plangebied (www.waarneming.nl). Daarnaast zijn in www.waarneming.nl diverse waarnemingen ingevoerd van steenuil langs het begin van de Heringsweg nabij de zuidoostzijde van het plangebied. Uit onderzoek in 2009 uitgevoerd door SOVON blijkt dat meer dan 95% van alle foerageerwaarnemingen van steenuil binnen 300 m van de nestkast plaatsvond (van de Bremer. 2009). Indien er zich een nestlocatie van steenuil in 1 van de boerderijen nabij de boomgaard bevindt (Korte Heide nr 4, Brede Heide nr 6 en 8), valt de gehele boomgaard binnen de 300 meter. Daarnaast wordt het grasperceel ten oosten van de boomgaard begraasd, wat ook als (zeer) geschikt foerageerbiotoop kan dienen voor steenuil en daarmee, tezamen met de boomgaard, onderdeel kan uitmaken van essentieel foerageergebied. Effecten op steenuil worden hierom niet uitgesloten.

Daarnaast zijn er binnen het plangebied categorie 5-vogelsoorten (zie bijlage 1) te verwachten. Binnen het plangebied zijn echter geen categorie 5-vogelsoorten aangetroffen en/of te verwachten die in de omgeving zeldzaam zijn en waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn vanwege zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden.
Alle vogelnesten (ook die van categorie 5-vogelsoorten die geen jaarrond bescherming genieten) zijn beschermd tijdens het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli). Binnen het plangebied kunnen diverse soorten vogels tot broeden komen, waaronder de tijdens het veldbezoek aanwezige soorten.

Zoogdieren
Alle vleermuissoorten zijn zwaar beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen. Binnen het plangebied worden geen boombewonende vleermuissoorten verwacht. Er is eveneens geen te verwijderen bebouwing aanwezigveneens geen terten tijdens het veldbezoek.echt categorie 5 soorten. aanwezig waarin voornoemde soorten kunnen broeden. en □□□ voor gebouwbewonende vleermuissoorten (als gewone dwergvleermuis en laatvlieger).
Het plangebied is geschikt als foerageergebied en/of vliegroutes voor vleermuizen. De eventueel weg te halen opgaande beplanting voor het bouwrijp maken zijn echter geen onderdeel van doorgaande lijnvormige elementen. Hierdoor worden essentiële vliegroutes niet doorbroken. Het oppervlak aan de te verwijderen beplanting is eveneens

niet groot. Verwacht wordt dat voor vleermuizen geen essentieel foerageergebied verloren zal gaan. Effecten worden dan ook niet verwacht.

Reptielen en amfibieën

Er zijn geen zwaar beschermde reptielsoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied vormt daarbij geen geschikt habitat voor levendbarende hagedis. Effecten worden dan ook niet op deze soort verwacht

Tijdens het veldbezoek zijn geen zwaar beschermde amfibiesoorten aangetroffen in het plangebied. De poel binnen het onderzoeksgebied kan echter wel dienen als geschikt voortplantingswater voor zwaar beschermde amfibiesoorten als heikikker, vinpootsalamander en kamsalamander. Geschikt landbiotoop voor amfibieën is eveneens in de directe omgeving van de poel te vinden in de vorm van houtsingels en -opstanden, (inclusief erfbeplantingen) langs de Korte Heide. Indien de poel gedempt wordt zijn effecten niet uitgesloten.

Vissen

Er zijn geen zwaar beschermde vissoorten aangetroffen in het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied herbergt geen geschikt habitat voor bittervoorn en kleine modderkruiper Effecten worden dan ook niet verwacht.

Planten

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat of standplaatsfactoren voor de beschermde soorten die uit de bureaustudie naar voren kwamen. Effecten worden dan ook niet verwacht.

Vlinders en libellen

Er zijn geen beschermde vlinder- en libelsoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten, ook zijn geen beschermde soorten bekend uit de bureaustudie. Effecten worden dan ook niet verwacht.

Overige ongewervelden

Er zijn geen overige beschermde ongewervelde soorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied herbergt verder geen geschikt habitat voor beschermde soorten, ook zijn geen beschermde soorten bekend uit de bureaustudie. Effecten worden dan ook niet verwacht.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

7.1.1 Beschermde natuurgebieden

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. Er bevindt zich geen EHS binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de EHS dan ook geen sprake. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan (EHS).

Er is natuurgebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebieden) in de directe omgeving van het plangebied aanwezig en wel het Natura 2000-gebied Kampina en Oisterwijkse Vennen. Op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied zou beïnvloeding van het grondwatersysteem een negatief effect kunnen hebben (zie ook de quickscan uit 2007). Dergelijke verstoringen, zowel kwalitatief als kwantitatief dienen dan ook te worden voorkomen. In dat geval geldt geen vergunningsnoodzaak en zijn geen belemmeringen vanuit de Natuurbeschermingswet aan de orde.

7.1.2 Beschermde soorten

Tabel 2 en 3-soorten en vogels

In onderstaande tabel zijn de zwaarder beschermde soorten en/of soortgroepen opgenomen die mogelijkerwijs in het plangebied voorkomen. Daarbij zijn tevens de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven en de eventuele noodzaak voor een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied en de noodzaak voor ontheffing.

Soortgroep/soort	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden/opmerkingen
Steenuil (categorie 1 jaarrond beschermde nesten)	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek naar jaarrond beschermde nesten in directe omgeving onderzoeksgebied
Broedende vogels	Mogelijk	Nee	Niet mogelijk	(start met) Werken buiten broedseizoen
Kamsalamander, vinpootsalamander en heikikker	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Inventarisatie poel onderzoeksgebied

Vervolgonderzoek

Steenuil

De aanwezigheid van een foeragerende steenuil kan niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied. Hiervoor is het van belang te weten waar en hoeveel uilen nabij het plangebied broeden. Het advies is om vervolgonderzoek naar jaarrond beschermde nesten van de steenuil uit te laten voeren. Een onderzoek naar nestindicatieve waarnemingen van de steenuil zal tussen februari en half juli uitgevoerd moeten worden (conform inventarisatierichtlijnen van SOVON).

Amfibieën

De aanwezigheid van kamsalamander, vinpootsalamander en heikikker in het onderzoeksgebied kan niet worden uitgesloten. Het advies is om vervolgonderzoek naar voornoemde soorten uit te laten voeren. Het onderzoek naar de amfibieënsoorten zal tussen februari en september uitgevoerd moeten worden (conform inventarisatierichtlijnen van RAVON).

Indien steenuil en 1 of meerdere van de amfibieënsoorten tijdens het aanvullend onderzoek worden aangetroffen dient een mitigatieplan te worden opgesteld waarmee effecten vooraf worden voorkomen door maatregelen te treffen. Indien het mitigatieplan effecten voorkomt is in het kader van een omgevingsvergunning een 'verklaring van geen bedenking' niet noodzakelijk.

Indien vooraf geen effecten te voorkomen zijn door maatregelen, moet een ontheffing (of een verklaring van geen bedenking via omgevingsvergunning) worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I).

7.2 Aanbevelingen (vrijblijvend)

Hieronder worden enkele aanbevelingen gedaan met betrekking tot vogels. De aanbevelingen hangen direct samen met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Indien de aanbevelingen niet in acht worden genomen, dan bestaat het risico dat de Flora- en faunawet wordt overtreden.

7.2.1 Vogels

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal maart tot augustus) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden ingezet, maar doorlopen tot in het broedseizoen dan kan het verstoren van vogels voorkomen worden door continu door te werken en werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stil leggen. Op deze manier wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt.

8 Literatuur

Croonen Adviseurs, 2007. Quickscan natuur bedrijventerrein Ladonk-Vorst

Van den Bremer L., van Harxen R. & Stroeken R. 2009. Terreingebruik en voedselkeus van broedende Steenuilen in de Achterhoek. SOVON-Onderzoeksrapport 2009/02. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Websites
- maps.google.nl
- www.minlnv.nl
- www.sovon.nl
- www.ravon.nl
- www.telmee.nl
- www.waarneming.nl

Bijlage 1

Ecologische Hoofdstructuur

Natuurbeschermingswet 1998

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur
De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45%van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden
De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:
- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet
Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden
De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:
- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I) dit.

Bestaand gebruik
Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:
- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Bijlage 2

Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet
Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:
- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling
Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode
Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EL&I (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3
Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.
Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Dienst Regelingen door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een

'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekend dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EL&I door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit bete-

kent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het planplanlocatie, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde ‘verklaring van

geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EL&I geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1 het Ministerie van EL&I geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2 de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.